مطبوعاتی امروز ۴ مهر ۱۴۰۳ ۲۰ اکتبر ۲۰۲۶ مطابق ۲۹ ربیع‌الثانی ۱۴۴۸ ۴ صفحه‌ی ۱۳ شماره‌ی ۹۱۰۲ ۳۱ مهر ۱۴۰۳ ۲۰ اکتبر ۲۰۲۶ ۱ ربیع‌الثانی ۱۴۴۸ ۴ صفحه‌ی ۱۳ شماره‌ی ۹۱۰۲

مطبوعاتی امروز ۴ مهر ۱۴۰۳ ۲۰ اکتبر ۲۰۲۶ مطابق ۲۹ ربیع‌الثانی ۱۴۴۸ ۴ صفحه‌ی ۱۳ شماره‌ی ۹۱۰۲

(سرمقاله‌ی نخست – ستون ۱ و ۲ – ۳۱ مهر ۱۴۰۳ – ۲۰ اکتبر ۲۰۲۶ – ۱ ربیع‌الثانی ۱۴۴۸ – ۴ صفحه – ۱۳ شماره – ۹۱۰۲ کلمه)

سرمقاله‌نویس: هادی نوروزی

شهر ۲۰ مهر ۱۴۰۳ را روزی خواهد ماند که در آن دو چاپخانه‌ی کوچک در دو محله‌ی دور از هم، همزمان، صفحه‌ی اول روزنامه‌ی صبح را چاپ کردند و هر دو، بدون آگاهی از یکدیگر، همان سرمقاله را منتشر کردند. در چاپخانه‌ی نخست، حروف‌چین پیر با دست حروف را یکی یکی در قاب می‌چید و مصحح جوان کنار دستگاه ایستاده بود تا هر غلط را با مداد اصلاح کند. در چاپخانه‌ی دوم، ماشین چاپ با صدای بلند کار می‌کرد و ویراستار شب، که خواب آلود بود، متن را از روی نسخه‌ی دیگر خواند و تنها چند ویرگول را عوض کرد. وقتی روزنامه‌ها به دست رسید، هیچ کس نپرسید کدام یک درست است؛ پرسش این بود که چرا دو چاپخانه باید یک حرف را دو بار بزند و چرا یکی از آن دو، اگر هر دو درست می‌گفتند، نباید وجود داشته باشد.

این سرمقاله درباره‌ی همین پرسش است. ما در روزگاری زندگی می‌کنیم که تولید محتوا سریع‌تر از هر زمان دیگر است و همزمان کمتر از هر زمان دیگر معلوم است که چه کسی آن را نوشته، چه کسی ویراسته و چه کسی مسئول پاسخ‌گویی است. در چنین روزگاری، چاپخانه‌ی مطبوعاتی نه فقط یک کارگاه، بلکه یک آزمایشگاه است برای سنجش ارزش واقعی واسطه‌ها. اگر دو چاپخانه با یک حرف روبه‌رو شوند و هر دو آن را چاپ کنند، ما می‌توانیم بپرسیم که ارزش کار چاپخانه‌ی سوم چه بود و آیا اصلاً به او نیاز بود یا نه.

پاسخ ساده نیست. در بخش نخست سرمقاله، ما به تاریخچه‌ی چاپ سنگی و چاپ حروفی می‌پردازیم و نشان می‌دهیم که هر فناوری چگونه نظم اطلاعات را تغییر داده است. در بخش دوم، به امروز می‌رسیم و از چاپ دیجیتال، وب و شبکه‌های اجتماعی می‌گوییم و می‌پرسیم که در این میان، نقش ویراستار چه تغییر کرده است. در بخش سوم، به پیشنهاد می‌رسیم: سه معیار ساده برای سنجیدن ارزش واقعی یک واسطه، بدون آن که به ابزار خاصی وابسته باشیم. و در بخش پایانی، به پرسش اخلاقی می‌رسیم: وقتی دو چاپخانه همزمان یک حرف را چاپ می‌کنند، مسئولیت کدام یک است و چه کسی باید پاسخ دهد.

سرمقاله‌نویس: هادی نوروزی

سرمقاله‌نویس: هادی نوروزی

سرمقاله‌نویس: هادی نوروزی